

Sygn. akt III CSK 127/16

POSTANOWIENIE

Dnia 9 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z wniosku W. B. , R. B. i W. B.1
przy uczestnictwie T. sp. z o.o. w J., Skarbu Państwa - Starosty Nowosądeckiego,
T. sp. z o.o. z siedzibą w R. i L. B.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 czerwca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy W. B.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Nowym Sączu
z dnia 30 września 2015 r., sygn. akt III Ca 511/15,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. wnioskodawca W. B. i uczestnicy ponoszą koszty postępowania kasacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 września 2015 r. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu oddalił apelację wnioskodawców od postanowienia Sądu Rejonowego w Nowym Sączu, którym oddalono wniosek o stwierdzenie nabycia przez W. B. własności nieruchomości przez zasiedzenie. Zaskarżając postanowienie w całości, pełnomocnik wnioskodawcy W. B. wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia funkcjonującym na rzecz państwa, a więc w interesie publicznym. Stoi ona przede wszystkim na straży wykonywania prawa oraz jego jednolitej wykładni. Interes prywatny uwzględnia zaś tylko na tyle, na ile może się on stać podłożem zaspokojenia interesu ogólnego. Sąd Najwyższy już w okresie obowiązywania kasacji, będącej zwyczajnym środkiem odwoławczym, podkreślał, że podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jursprudencji (postanowienie z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne.

Sąd Najwyższy, rozpoznając skargę kasacyjną, nie jest trzecią instancją sądową. Sąd kasacyjny nie sądzi sprawy, lecz rozpoznaje skargę kasacyjną w interesie publicznym, wyjaśniając istotne zagadnienie prawne, dokonując wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów bądź usuwając z obrotu prawnego orzeczenia wydane w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwe. Dlatego nie każda skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania.

Ograniczenia środków zaskarżenia są znane współcześnie w różnych ustawodawstwach. Są one zgodne z zaleceniami Rady Europy, które zmierzają do

ograniczenia liczby instancji oraz zezwalają na wprowadzenie środków ograniczających dostęp do sądu najwyższego szczebla. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, już w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, iż ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne ani z Konstytucją, ani z postanowieniami wiążącymi Polskę konwencji międzynarodowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 1998 r., I PZ 54/97, OSNAPUS 1999, nr 3, poz. 92, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 1998 r., I PZ 67/98, OSNAPUS 2000, nr 2, poz. 65 oraz uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r. III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53). Takie stanowisko wyraził również Trybunał Konstytucyjny (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2000 r., SK 12/99, OTK Zbiór Urzędowy 2000, nr 5, poz. 14).

W niniejszej sprawie nie zachodzi wskazana we wniosku przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w postaci potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Odwołanie się do przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga - jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02 (nie publ.) - wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni bądź niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie.

Rozumianej w wyżej przedstawiony sposób przesłance przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie odpowiada wskazana przez skarżącego potrzeba wykładni art. 172 i art. 336 k.c. w zakresie dotyczącym oceny charakteru posiadania. Skarżący nie przedstawił argumentów przekonujących, że nie chodzi tylko o zwykłe wątpliwości interpretacyjne, dające się usunąć w procesie sądowego stosowania prawa w postępowaniu przed sądami powszechnymi, ale o wątpliwości w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. kwalifikowane, których usunięcie wymaga ingerencji Sądu Najwyższego. Przyjęcia skargi do rozpoznania nie uzasadnia także podniesiona w uzasadnieniu wniosku rozbieżność w orzecznictwie, ponieważ w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. rozbieżność w orzecznictwie sądów nie

obejmuje interpretacji lub stosowania przepisów prawa przez sądy pierwszej i drugiej instancji orzekające w tej samej sprawie (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia I PK 557/02.OSNP- wkł., 2003, nr 15, poz.). Ponadto w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania opartego na przyczynie przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nie jest - jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15 (OSNC 2016, nr 2, poz. 29) – wystarczające przytoczenie spraw i oznaczających je sygnatur bez wykazania, że rozbieżność w orzecznictwie rzeczywiście występuje, że jest istotna i że wyraża się odmiennością rozstrzygnięć wydanych w takich samych lub bardzo podobnych okolicznościach faktycznych i prawnych. Nie jest w szczególności wystarczające przytoczenie samych, oderwanych od uzasadnienia tez orzeczeń Sądu Najwyższego, współcześnie często zresztą niebędących tezami urzędowymi. Wielokrotnie stanowią one dowolną, a niekiedy błędną i mylącą interpretację prawa (wydanego orzeczenia), dokonaną przez redaktorów baz orzecznictwa albo inne osoby zajmujące się upowszechnianiem judykatury.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz art. 520 § 1 w związku z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).

jw